

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Oddział: Koło, ul. Kaliska 13.

Redakcja i Administracja Łódź, Piotrkowska 106.
Konto czekowe w P. K. O. Łódź, Nr. 61.119

Cena 25 groszy

Telefony „Głosu Polskiego” — Redakcja dzienna 10-71
nocna redakcja i drukarnia od godz. 9 wiecz. 7-99
administracja i ekspedycja 1-99

Kłeska huraganu nawiedziła Europę

Szalona wichura wywracała słupy telegraficzne i drzewa — ulewa deszczu zatapiała miasta — pioruny siały śmierć i zgrozę — wznicały tysiące pożarów

Warszawa odcięta była od kraju

Warszawski koresp. „Głosu Polskiego” (S.B.) telefonuje:

Gwałtowna burza, jaka rozszalała się nocy wczorajszej nad Polską, wyrządziła poważne szkody w wielu miastach.

Nad Warszawą burza z piorunami trwała 40 minut.

O godz. 1.10 w nocy zanotowano szereg uszkodzeń na międzymiastowej stacji telefonów.

Wskutek uszkodzenia przewodów przerwana została komunikacja z następującymi miastami: Poznaniem, Włocławkiem, Pułtuskim, Grójcem, Łodzią, Radomem, Katowicami i Krakowem.

Uległa również przerwie komunikacja telefoniczna z Berlinem, Paryżem, Wiedniem i Gdańskiem.

Podczas burzy telefonistki miejskie nie pracowały.

W baszcie Cedergrena na 8-em piętrze, gdzie mieści się stacja międzymiastowa i podmiejska, zapanała w czasie burzy panika.

Na tej bowiem wysokości telefonistki narażone były na podwójnie silną emocję.

W pewnej chwili, po oślepiającym świetle piorunów, wskutek wstrząsu powietrza NA STACJI ZGASŁO ZUPEŁNIE ŚWIATŁO. KILKA

TELEFONISTEK ZEMDŁAŁO ZE STRACHU.

Po przejściu burzy wysłano brygadę techniczną do naprawy przewodów. Część przewodów telefonicznych udało się dziś rano naprawić.

Znacznie większe szkody wyrządziła burza w komunikacji telegraficznej.

W pewnej chwili telegraf wogóle był nieczynny.

DOTYCHCZAS PRZERWANA JEST KOMUNIKACJA TELEGRAFICZNA z następującymi miastami: Poznaniem, Grudziądem, Łuckiem, Równem, Pińskiem, Brześciem, Grodnem z jednej strony, oraz z drugiej strony z Włocławkiem, Sosnowcem i Gdynią.

Pod Warszawą burza PRZEWROCILA SŁUPY TELEGRAFICZNE na linjach: Jabłonna, Modlin, Skiernewice, Nasielsk, Koluszki i Ostrowiec. Wszędzie trwa przerwa w komunikacji.

Ciekawe, że USZKODZONA JEST RÓWNIEŻ KOMUNIKACJA Z MOSKWĄ I PRAGĄ, co świadczy, że burza szalała nie tylko nad Polską, ale nad Europą. Wskazują również na to uszkodzone przewody telefoniczne z zagranicą.

Telegramy pilne wysyłane są dziś drogą okólną. Mniej pilne czekają na naprawę linii, względnie są wysyłane drogą pocztową.

Uszkodzenia w komunikacji telegraficznej nastąpiły głównie wskutek tego, że BURZA WYWRÓCIŁA MNÓSTWO DRZEW PRZYDROŻNYCH, które, upadając, przerwały druty telegraficzne.

Szereg takich uszkodzeń ustąpił już na linjach: Warszawa — Wołomin, Raszyn — Grójec, Białobrzegi, Radom, Warszawa Konstancja i in.

Wskutek szalonej wichury SZEREG POCIAGÓW PRZYBYŁO Z OPÓŹNIENIEM.

Pociągi zatrzymywano w drodze w obawie przed katastrofami, gdyż w czasie burzy panowały wprost egipskie ciemności i maszyniści nie mogli dojrzeć sygnałów.

B. min. Czechowicz nie złożył mandatu

Warszawski koresp. „Głosu Polskiego” (S.B.) telefonuje:

W związku z informacją dzisiejszych pism porannych jakoby b. minister skarbu p. Gabriel Czechowicz, objawiający stanowisko dyrektora Banku Ziemiańskiego, miał złożyć mandat poselski, zwróciliśmy się do p. Czechowicza z zapytaniem czy to prawda.

P. Czechowicz kategorycznie zaprzeczył.

Samolot „Chicago Tribune”

Walczy z wieiką burzą nad Grenlandją

BERLIN, 5.7. (Tel. wł.) Z samolotu „Chicago Tribune”, który odbywa wielki okružny lot z Chicago do Berlina i Warszawy, nadeszła drogą radiową wiadomość, że samolot znalazł się nad Grenlandją w obrębie wielkiej burzy. Samolot walczy z wichrami przeciwnymi o olbrzymiej sile i powoli posuwa się naprzód. Z powodu burzy termin ewentualnego lądowania w Reykjaviku w Islandji opóźni się.

PARYŻ, 5.7. (PAT.) Gwałtowna burza szalała w okolicach Charolays i Limousin. 3 osoby zginęły. Wicher wyrwał drzewa z korzenia. Zasięwy zostały poważnie zniszczone. Straty są bardzo znaczne.

WIEDEN, 5.7. (PAT.) W Solnogrodzie i Linzu szalał wczoraj, podobnie jak w Wiedniu, silny orkan, którego ofiarą padły 4 osoby. Szkody materialne są wielkie. Z powodu orkanu opóźnił się również pociąg pociąg pociąg z Pragi.

BERLIN, 5.7. (ATE.) Gwałtowna burza, która szalała onegdaj nad miastem Drezno, wyrządziła znaczne szkody. W samym śródmieściu zawalił się wielki czteropiętrowy gmach, w którym znajdowały się wyłącznie interesy. Dotychczas zanotowano 36 wypadków śmierci oraz wielką ilość rannych. Na wielu ulicach woda zalała suteryny, wyrządzając również znaczniejsze szkody.

RYGA, 5.7. (ATE.) Z Moskwy donoszą, iż w porcie Władywostockim panowała wczoraj gwałtowna burza. Szwedzki statek „Sian” zatonał. Stacje radiowe stały przyjął alarmujące znak S. O. S. Blizszych wiadomości narazie brak.

BERLIN, 5.7. (ATE.) Skutkiem orkanu który szalał od Szwecji poprzez południowe Niemcy i przeciągnął wczoraj wieczorem nad środkową Europą przerwana była zupełnie komunikacja telefoniczna a po części i telegraficzna pomiędzy Berlinem a Warszawą. Przerwa ta trwała od godziny 22 w nocy do dziś w południe.

Burza nad Berlinem była stosunkowo słaba, natomiast w południowych Niemczech rozszalała się na dobre. Szereg miast a w szczególności Monachjum i Lignica znalazły się pod wodą. Pociągi musiały stanąć w drodze. Szereg pasażerów odniosło ciężkie rany z powodu silnego gradu, który poczynił poważne uszkodzenia.

WIEDEN, 5.7. (PAT.) Wczoraj w nocy szalała tutaj gwałtowna burza, wyrządzając poważne szkody. Dziesięć osób odniosło rany.

Spadające drzewo przygniotło kobietę, która doznała pęknięcia czaszki.

NORYMBERGA, 5.7. (PAT.) Gwałtowna burza szalała wczoraj w okolicy. Od uderzenia pioruna zginęło kilkunastu wieśniaków. Szkody materialne są bardzo znaczne.

Powrót z pracy

Marszałek Piłsudski opuszcza gmach ministerstwa spraw wojskowych. Odprawiają go oficerowie gabinetu ministra ppłk. Kamiński i por. Koźmiński

Święto sportowe młodzieży krakowskiej

W dniu uroczystości związanych z 40-leciem założenia parku Jordana, żeński harcerski hufiec wystąpił z pokazem mojun przeciwgazową.

Nowy czynnik produkcji

Zastosowanie zasad naukowej organizacji czyni coraz szybsze postępy, a wkraczając w coraz to szersze i głębsze dziedziny życia przynosi nieznane dotychczas korzyści przez usuwanie marnotrawstwa czasu, wysiłku, energii, materiałów, narzędzi i kapitału.

Istniejące teorie ekonomiczne rozkładają proces produkcji na trzy podstawowe czynniki: naturę, kapitał i pracę. W pierwszych stadiach gospodarki ludzkiej decydującą rolę odgrywa natura z której czerpano lwią część środków na zaspokojenie potrzeb życiowych przy stosunkowo minimalnym udziale pozostałych dwu czynników, a mianowicie pracy i kapitału. Walka z przyrodą, dążenie do opanowania jej sił żywiołowych, odpowiednie wyzyskanie fauny i flory oraz skarbów mineral-

nych w stanie pierwotnym jest wtedy głównym celem człowieka.

Wiek dziwny i natchniony jest niewątpliwie znowu tym okresem, który na czoło elementów składających się na produkcję, wysuwa kapitał, spychając z wolna z pierwszorzędnej roli zarówno naturę jak i pracę. W chwili obecnej wchodzimy bezwzględnie w okres w którym praca poczynna odgrywać rolę pierwszorzędną.

Moment uwzględnienia metod pracy jest jednak naogół w Polsce mało doceniany, a stosowanie zasad naukowej organizacji pracy poczynna sobie zdobywać popularność dopiero właściwie w czasie stosunkowo niedawnym.

Przedmiotem artykułu naszego będą rozważania na temat nie tyle fizycznej pracy, ile duchowej, moral-

nej, mózgowej, a może nawet idealnej.

Doświadczenia życiowe stwierdziły niezbicie, że tajemnica wytwarzania bogactw polega na tem, że dusza i rozum ludzki małym nakładem pracy organizmu ludzkiego, wyręczają ekonomicznie pracę sił przyrody. Tak zwany kapitał duchowy uważany jest za pierwszy i niezbędny warunek bogactwa materialnego, a nawet wogóle dobrobytu społecznego. Wszystko to, co powstaje jako dzieło ludzkie płynie z dziwnej potęgi ducha, który stanowi idee tych wszystkich form, prawdziwą ideę twórczą.

Jeżeli bowiem weźmiemy rzecz praktycznie, jeżeli się przypatrzymy dzisiejszym stosunkom w przemyśle dajmy na to włókienniczym, chemicznym, elektrotechnicznym,

albo artystycznym i t. d. to coraz silniej uwidatnia się w nich fakt, że każde nowe dobro powstaje w szerszym zakresie przeważnie drogą wysiłku intelektualnego, duchowego aniżeli przez zwiększenie inwestycji kapitałowych. Nowe techniczne oraz organizacyjne zdobycze przedsiębiorstw są częstokroć najbardziej cenioną ich stroną cenną mimo, że nie uwidatniają się one ani w bilansach ani też w kursach operacji giełdowych.

W Polsce, jak powiedzieliśmy na wstępie nie docenia się jeszcze należycie wartości czynnika intelektualnego w produkcji oraz znalezienia twórczej inicjatywy przemysłowców i energii organizacyjnej. A jednak nieodzownym warunkiem czy to kapitalizacji, czy innych czynników rozwojowych jest postęp w

sztuce produkowania drogą ulepszeń technicznych i organizacyjnych.

Jest kwestią wagi nieodzownej byśmy surowy materiał ludzki i jego chęć do pracy połączyli z inicjatywą i przedsiębiorczością kierowników oraz ze znajomością naukowemu polskiego uczzonego inżyniera i technika.

Zachód Europy, a jeszcze bardziej może Stany Zjednoczone Ameryki Północnej zrozumiały, że element psychiczny oparty na zasadach nowej organizacji pracy i na umiejętnym wykorzystaniu faktycznych wynalazków technicznych, jest tym motorem, który przyczynia się w sposób najbardziej skuteczny do wzmocnienia produkcji i nowych dóbr i decyduje o przewadze konkurencyjnej nad innymi narodami.

W. C.

Współczesny Meksyk i ekonomiczno-społeczne podłoże wojny religijnej

I znów biją, rozgłośnie dzwony we wszystkich kościołach Meksyku. I wielbi lud swego Boga w łacińskiej mszy i hiszpańskiej modlitwie...

Po trzech latach walk, prześladowań i upokorzeń powraca duchowna władza katolickiego kleru...

Zwykle, kiedy jest mowa o Meksyku i toczonych tam wojnach domowych, szuka się podłoża w antagonizmie ekonomicznym czy też — w rywalizacji konkurencyjnej Royal Dutch Company w Londynie ze Standard Oil Corporation w Nowym Jorku — o meksykańskie pola naftowe.

Jest w tem dużo prawdy. Ropa naftowa obok manganowej rudy żelaznej, węgla kamiennego, budulca drzewnego, bawełny i kauczuku stanowi szóstą, podstawową sprawę w międzynarodowym obrocie handlowym.

Walka o pola naftowe toczy się w Meksyku rzeczywiście ale nie ona rozstrzyga w rezultacie o istocie i napięciu meksykańskich wojen domowych i walki z kościołem.

Są inne, głębsze przyczyny społeczne i etniczne.

Meksykańscy należą w połowie przynajmniej do prastarej i całkowicie odrębnej rasy Indian, potomków Tolteków i późniejszych Azteków.

W drugiej znów połowie przeważa typ mieszańca ze skrzyżowania trzech ras: białej, indyjskiej i murzyńskiej, typ kreola, metysa, mulata.

Jeszcze w początkach XIX wieku kraj ma nie więcej ponad 100 tysięcy czarnych niewolników dziś jest około miliona murzynów i mulatów...

Ludzi czystej, nieskażonej rasy białej, bez żadnej absolutnie domieszki krwi kolorowych, jak w angielskich i holenderskich kolonjach, nie ma Meksyk prawie wcale.

Od stu lat rośnie nowy trójkolorowy naród hiszpańsko-indyjsko-meksykański.

W 1829 roku ówczesny republikański rząd wypędza z kraju wszystkich zamieszkujących Hiszpanów i wprowadza równość wszystkich wobec prawa.

Kolorowa masa ludowa zwolna poczynna się budzić.

Rozdzierając niegdyś bezpośrednio po hiszpańskim podboju Ferdynanda Corteza na t. zw. repartimientos czyli stada roboczego bydła, później na encomiendas — przymusowo osiedla na roli — uzyskują chłop meksykański najwyższe szczyty — wolność w latach 1824—1829.

W Rzeczypospolitej stają naprzeciw sobie dwie siły społeczne: szlachy panujący potomkowie dawniej szlachy meksykańskiej, lub hiszpańskiej, posiadający ziemianin z jednej

strony i ciemne tłumy indyjsko-murzyńskiego chłopstwa.

Jedni mówią prawie czystym literackim językiem ojczyzny Cervantes'a, drudzy posługują się narzeczem własnym, nie wiedząc nic o dziejowej przeszłości kraju, a jed-

nym ich doradcą pozostaje od wieków katolicki padro.

Od czasów, gdy arcybiskup Bartolomeo de las Casas bierze lud pozornie w obronę przed zachłannością konkwistatorów i zamienia nie-ludzkie owe repartimientos na bar-

dziej humanitarne encomiendas — od tej chwili kler zyskuje moralne kierownictwo nad chłopstwem w Meksyku. Kościół posiada przytem z tytułu przywilejów królewskich i prywatnych olbrzymie dobra ziemskie osadza na ziemi swej setki ty-

sięcy drobnych dzierżawców i stwarzając misterną sieć zależności gospodarczej — potęguje swoje wpływy.

W podobnych warunkach rola i znaczenie kościoła katolickiego w Meksyku jest bardzo poważna.

Kler jest największym obszarnikiem, tradycyjnym obrońcą mas ludowych i przeciwnikiem radykalnych poczynań republikańskich rządów. Kler katolicki jest potęgą religijną, społeczną i ekonomiczną w państwie ongiś Montezumy.

Od 1914 roku rozpoczyna się wielka międzynarodowa gra o Meksyk. Niemcy w czasie wojny światowej usiłują naprosto wciągnąć ten kraj w sferę swoich interesów.

Swoicie utalentowany Evers pisze awanturniczą powieść o kryminalno-erotycznej akcji na tle filogermanskich jakoby nastrojów w Meksyku.

Niemieckie fabryki broni wypuszczają na rynek światowy ulepszony model karabinu 1919 — dla wojsk meksykańskich.

Później Anglia, Francja i U. S. A. kolejno próbują politycznego opanowania kraju.

Zakulisowe walki dyplomatów wciągających do swojej roboty elementy miejscowe, hasła socjalizmu agrarnego i pewne radykalne przesunięcie pojęć po wojnie światowej, — wszystko to razem stanowi źródło ruchu mas.

Chłop meksykański pragnie reformy rolnej, bo przy ekstensywnej kulturze potrzeba mu dużo ziemi pod uprawę.

Tę ziemię mają panowie i kościół. Panowie chcą mu oddać ziemię duchowieństwu, kler pragnie parcelacji olbrzymich pańskich haciendas.

Walka o kierunek i sposób realizacji reformy agrarnej staje się walką o duszę meksykańskiego ludu. W 1925—26 latach zwycięża żywioł świecki.

Rząd przeprowadza ustawę o całkowitem rozdzieleniu kościoła od państwa.

Duchowieństwo traci swe uprzywilejowane stanowisko, konkordat z Rzymem zerwany, reforma rolna podjęta.

Ale fanatycznie przywiązany do kościoła lud burzy się i powstaje rozpoczyna się długa wojna domowa.

Podobno radykalny rząd zwycięża, wypędza nawet wyższe duchowieństwo z kraju, a tysiące wrogów reform chłopów ginie w walce z wojskami rządowymi...

Aż nagle wiadomość o nowym konkordacie, obwarciu wszystkich świątyń i ugodzie pomiędzy państwem a kościołem.

Czyżby kapitulacja?

S. A.

Kalkulacje handlowe koncernu Harrimana mogą niebezpiecznie „nabić” rząd

Złożony projekt elektryfikacyjny zapewni koncernowi utworzenie tow. akc. z małym kapitałem zakładowym natomiast z dużym obligacyjnym

Aby należycie ocenić wartość projektu koncesji dla grupy Harrimana, mającej przedsięwziąć elektryfikację znacznej części naszego kraju, trzeba przedewszystkiem poddać treść jego bezstronnej analizie.

Według art. 22 formularza uprawnień rządowego uprawniony nie ma prawa obciążania zakładu elektrycznego lub jego części serwitutami i długami hipotecznymi bez zgody ministra robót publicznych. Według art. 22 projektu uprawnienia harrimanowskiego uprawnionemu przysługuje prawo od czasu do czasu obciążać swój zakład elektryczny w całości lub też w części długami hipotecznymi lub też innymi zabezpieczeniami, o ile zadłużenie ogólne nie przekroczy 75 proc. kosztów, poniesionych na inwestycje po potrąceniu przewidzianej amortyzacji i tylko w wypadku, gdyby uprawniony zamierzał zwiększyć kwotę zadłużenia ponad 75 procent, to uprawniony otrzymać winien na to zgodę ministra robót publicznych.

Zakłady ciepłone Harrimana mogą być amortyzowane w ciągu lat 30, wodne w ciągu lat 60, gdy w innych koncesjach ciepłych, a nawet wod-

nych, jak np. w Gródku przewidziany jest okres 18-letni. W ten sposób wartość niezamortyzowanych urządzeń, za które państwo będzie musiało zapłacić, będzie w elekrowniach harrimanowskich większa niż w innych uprawnieniach.

Według art. 23 formularza uprawnień prawo unieważnienia koncesji przysługuje ministrowi robót publicznych w wypadku niewykonania przez uprawnionego ciążących na nim obowiązków. Tymczasem według art. 23 projektu koncesji harrimanowskiej unieważnienie może nastąpić tylko na zwykłej drodze sądowej.

Przed sądem grupa Harrimana może się powoływać na art. 93a nie przewidziany przez formularz uprawnień, którego nie spotykamy w dotychczasowych uprawnieniach, a który opiewa, że państwo nie może unieważnić niniejszego uprawnienia i uprawniony nie może ponosić odpowiedzialności i kary za uchybienie lub zwłokę w należytem i punktualnem wykonaniu jakiegokolwiek warunku uprawnienia, gdy uchybienie to lub zwłoka spowodowane były w całości lub częściowo

przez jakiegokolwiek przyczyny niezależne od uprawnionego. Oczywiście, że w tym wypadku nie mamy do czynienia ze ściśle normami i stąd zachodzi możliwość dowolnej interpretacji.

Dowolność interpretacji obowiązków uprawnionego wynika również, że w art. 26 są sformułowane obowiązki zaopatrzenia w elektryczność osiedli na obszarze koncesyjnym, a w art. 4 obowiązki te są złączone w ten sposób że przewidziane jest maksimum wydatków grupy Harrimana. W ten sposób Harriman jest zobowiązany do zainwestowania tylko 25 milj. dolarów w ciągu pierwszych 10 lat, a niewykonanie zobowiązań w wypadku zainwestowania sumy powyższej nie może być powodem do unieważnienia koncesji.

Przewidziane jest jedynie, że władze komunalne tych miejscowości, w których w określonych terminach nie dostarczono energii będą mogły otrzymać uprawnienie na wybudowanie własnego zakładu elektrycznego lub pobieranie energii elektrycznej z innego źródła dla obszaru każdej z tych miejscowości.

Ochrona Kredytów Kupieckich

wymaga konieczności reformy odośnych ustaw

Plaga społeczną naszych czasów jest nieuczciwe postępowanie przy zaciąganiu kredytów zwłaszcza kupieckich.

To też zainteresowane sfery zagraniczne zastanawiają się nad reformą dotyczącą ustaw, a głosy te należy dokładnie notować, aby gromadzić materiał dla polskich reform ustawodawczych. Między innymi pojawia się myśl nałożenia na dłużnika obowiązku, aby przy zaciąganiu kredytu zawiadamiał wierzyciela o swoim położeniu finansowym. Przy ofiarowaniu mniej niż 50 proc. kwoty w postępowaniu układowem należy odmówić wniosku o ugodowemu dłużnika o ile badania

wykaże, że sam zawinił zawieszenie wypłat

Powyższe projekty wprowadzić od graniczają jasno winę i brak tejże ale sięgają za daleko, gdyż nawet bardzo obdłużony kupiec zasługuje jeszcze na kredyt jeśli posiada widoki ugody. To też inny projekt określa osobne przestępstwo zatajenia kredytowego i nadużycia kredytu, a to jak następuje: „Ulegnie karze więzienia, kto przyjmując przyrzeczenie pożyczki lub świadczenie z wzajemnej umowy i udziela przytem wierzycielowi wyjaśnienia o swoich stosunkach majątkowych, którego nieprawdziwość zna lub z powodu grubego niedbalstwa nie zna.”

Inne głosy przypisują winę samym wierzycielom, którzy nie umieją stosować we właściwy sposób obowiązujących obecnie przepisów. Przepis o oszukiwaniu krydzie, który postanawia że kto rozmyślnie nabywa towar, aby go natychmiast sprzedać z pokrzywdzeniem wierzyciela wystarcza najzupełniej; poza tem winien udzielać kredytu dokładnie badać stosunki swych klientów, a gdy umowę zawiera przez agenta, stosować największą ostrożność. Poza tem za mało korzysta się z postanowienia ustawy cywilnej, że wprowadzenie w błąd co do istotnych okoliczności (a zdolność kredytowa należy do takich okoliczności) powoduje nieważność umowy.

Widmo odwetu Niemiec nad Europą

Ewakuacja Nadrenji nastąpi w sierpniu

Anglia starać się będzie, by koalicja równocześnie wycofała swe wojska z terenów okupowanych

LONDYN, 5.7. (ATE). Dyplomatyczny korespondent „Daily Telegraph” donosi, że plan przyszłej konferencji o wprowadzenie w życie planu Younga wciąż jeszcze wisi w powietrzu nie tylko z powodu różnicy zdań pomiędzy Paryżem a Londynem co do miejsc konferencji, ale też z powodu pewnych zastrzeżeń, które w stosunku do planu Younga żywi Snowden.

Francja mogłaby uważać Londyn jedynie jako miejsce krótkiej wstępnej konferencji, trwającej kilka dni, poczem rozpoczęłaby się praca komisji gospodarczych, które nadałyby planowi Younga formę traktatu.

Osobna komisja opracowałaby ustawę nowego banku międzynarodowego dla odszkodowań. Gdyby ten plan francuski przyjęto, praca nad wprowadzeniem w życie planu Younga rozciągnęłaby się na wiele tygodni, a może nawet miesięcy. Wobec tego opóźnienie Nadrenji byłoby opóźnione. Rząd angielski sądzi jednak, że ewakuacja Nadrenji powinna się odbyć najpóźniej 31 sierpnia, a przynajmniej powinna już wtedy być rozpoczęta.

LONDYN, 5.7. (PAT.) Przemawiając w izbie gmin w czasie dyskusji nad polityką zagraniczną Anglii, Chamberlain zaznaczył w sprawie ewakuacji Nadrenji, że wycofanie wojska angielskie, nie zyskało by się niczego, gdyby tego samego kroku nie uczyniły jednocześnie FRANCJA I BELGJA.

Poruszając sprawę stosunków z Rosją, Chamberlain dał wyraz zadowoleniu, iż rząd bada w tej spr-

wie opinie innych rządów imperjum. Mówca zaznaczył, że nigdy nie zamyslał drzwij w sprawie wznowienia dyplomatycznych stosunków z Rosją, jednakże ustalanie jedną ręką stosunków dyplomatycznych, a jednocześnie prowadzenie drugą ręką wrogiej propagandy — jest aktem nielojalnym i nieuczciwym i bez za-
prześnięcia przez Rosję uprawiania propagandy stosunki dyplomatyczne

nie mogłyby być podjęte.

Sekretarz stanu spraw zagranicznych, Henderson, odpowiadając na wywody Chamberlaina, zaznaczył, że możliwe

NAJRYCHLEJSZA EWAKUACJA NADRENJI jest najbardziej SŁUSZNYM STANOWISKIEM WOBEC NIEMIEC, które tak dalece, jak tylko mogły, WYPEŁNIŁY, nałożone na nie zobowiązania.

Jednocześnie minister przyznał, że nie leżałoby to w interesie PO-KOJU w Europie gdyby krok ten czyniono stopniowo. Anglia mówił minister, będzie się starała doprowadzić do tego, aby rządy francuski i belgijski uczyniły ten krok jednocześnie z Wielką Brytanią, i nie przewiduje aby POWAŻNIEJSZE TRUDNOŚCI przeszkodziły tym rządom wejść na tę drogę.

Waldemaros oskarża Polskę przed Ligą Narodów o akcję wyrotową przeciwko Litwie

Tajemnicze strzały i trup na granicy — Flaszki środkiem „transportowym” nielegalnej literatury

BERLIN, 5.7. (PAT.) „Vossische Zeitung” donosi z Kowna, że rząd litewski w najbliższych dniach ma przedłożyć Lidze Narodów obszerny memoriał, oskarżający Polskę o akcję wyrotową przeciwko Litwie. Memoriał ten zawierać ma rzekomo dokumenty, powołujące się na to, że terroryści litewscy przy zamachach bombowych używali bomb konstrukcji polskiej.

„Vossische Zeitung” w związku z tem zwraca uwagę na niezwykle chłodne przyjęcie, jakie spotkało delegatów komisji komunikacyjno-tranzytowej Ligi Narodów ze stro-

ny premiera Waldemarosa, zaznaczając, że Waldemaros w ten sposób podkreślić chciał swe desinteressement w stosunku do Ligi Narodów.

KOWNO, 5.7. (ATE.) Jak donosiła dzienniki wczoraj na granicy polsko litewskiej w pobliżu Jewie strażnicy litewscy otworzyli ogień do grupy mężczyzn, którzy usiłowali przekroczyć granicę. W rejonie Świej-ciana znaleziono na granicy trupa polaka Karpowicza.

KOWNO, 5.7. (ATE.) W rzece Wilji znaleziono kilka zakorkowanych butelek w których znajdowała

się nielegalna literatura polityczna, skierowana przeciwko polityce Waldemarosa.

Jest to nowy sposób propagandy popieranej przez organizacje rewolucyjne emigrantów litewskich.

KOWNO, 5.7. (ATE.) W miastach litewskich na pograniczu polsko-litewskim opublikowano nowy dekret prezydenta Litwy o walce z przeciwpolskimi elementami.

Ponieważ ostrze tego dekretu zwrócone jest przeciwko rewolucyjnym organizacjom emigrantów litewskich, ludność nazwała ten dekret ustawą przeciwko Pleckajdowski.

Wiadomości telegraficzne

— Pisma rzymskie zamieszczają wywiad z polskimi lotnikami. Oświadczają oni, że horoskopy meteorologiczne nad Oceanem zapowiadają się korzystnie na czas od 10 do 17 lipca. W tym czasie „Polonia” ma wystartować z lotniska w Baldone do lotu przez Ocean.

— Według oświadczenia p. Mel-lon podsekretarza stanu, rząd amerykański po uczynieniu wydatków dodatkowych na sumę 202 milionów dolarów, oraz zmniejszeniu długu wewnętrznego o sumę 673 milionów zamknął rok budżetowy nadwyżką 185 milionów dolarów.

— Dzienniki donoszą z Morico Cj ty: Mimo układu, zawartego niedawno między Watykanem a rządem meksykańskim, dotyczącego zlikwidowania konfliktu religijnego, doszło do nowych walk pomiędzy wojskami rządowymi a powstańcami.

— Dziś rano przybyła z Poznania do Katowic wycieczka dziennikarzy angielskich w liczbie 16 osób reprezentujących najpoważniejsze pisma angielskie.

— Wskutek oberwania się ganku długości 70 i wysokości 30 metrów na kopalni „Hildebrandt” w Nowej Wsi zostało zasypanych 4-ch górników, o których dotychczas nie ma wiadomości. Energiczna akcja ratunkowa nie dała dotychczas wyników.

— Prasa podaje, iż kwestia podróży prezydenta Litwy na Litwę nie jest jeszcze ustalona. Nie wiadomo, czy podróż ta nastąpi w tym, czy w przyszłym roku.

— Sowietcka flota wojenna w składzie 2 jednostek wypłynęła na ćwiczenia na morze Bałtyckie w tym czasie, kiedy król szwedzki bawił w Estonii i na Litwie. Wśród okrętów sowieckich znajdują się wielkie krążowniki „Revolucja październikowa”, „Komuna Paryska” i „Marrat”.

— Z Berlina donoszą: W miejscowości Bisbrih wyleciał w dniu dzisiejszym kocioł parowy, znajdujący się w gazowni miejskiej. Przyczyną katastrofy nie została dotychczas ustalona. 4 robotników poniosło śmierć.

Cztery miliony zł. na kredyty budowlane

Warszawski koresp. „Głosu Polskiego” (SB.) telefonuje:

Min. skarbu przekazało Bankowi Gospodarstwa Krajowego 4 miliony złotych na kredyty budowlane w lipcu. Ogółem na sezon budowlany w r. b. rząd przeznaczył dotychczas 25 milionów złotych.

Dymisja gabinetu w Portugalji

LIZBONA, 5.7. (PAT.). Z powodu powstania w łonie rządu różnicy zdań, prezes rady ministrów złożył dymisję całego gabinetu.

Naczelnik państwa rozpoczął już narady, mające na celu utworzenie nowego gabinetu. Rząd obecny sprawować będzie swoje funkcje aż do zamianowania nowego.

Rząd sowiecki zwalnia kryminalistów „na żniwa”

MOSKWA, 5.7. „Izwestija” podaje, iż rząd sowiecki zdecydował się na ogłoszenie dekretu o częściowej amnestji.

Pretekstem dla amnestji, której rzeczywistym powodem jest niewątpliwie przepełnienie więzień sowieckich, ma być zwolnienie więźniów w związku z nadchodzącym okresem zbiorów w rolnictwie.

Amnestja dotyczyć będzie wszystkich przestępców kryminalnych, którzy skazani zostali po raz pierwszy bez względu na charakter przestępstwa i wyroku. Wszystkie przestępstwa polityczne będą natomiast wyłączone z pod dobrodziejstwa dekretu amnestyjnego.

Rozruchy głodowe w Sowietach

Katastrofalne zmniejszenie wydajności pracy robotników -- Ruina przemysłu -- Straty w roku bieżącym wynoszą 90 milj. rubli

BERLIN, 5.7. (Rps.) „Ru” donosi z Moskwy, iż w mieście tem dokonano przeszło 100 aresztowań. Wszystkim aresztowanym zarzuciły władze sowieckie spekulację artykułami spożywczymi i bezprawne gromadzenie zapasów.

W Piotrogradzie brak chleba spowodował przeciwsowieckie demonstracje uliczne i starcia wychodzących w kolejkach przed piekarniami robotników i kobiet z milicją sowiecką. Sowiet piotrogrodzki zwrócił się telegraficznie do rządu sowieckiego w Moskwie z prośbą o natychmiastowe dostarczenie transportów chleba i mięsa do Piotrogradu, oświadczając, iż w razie niedostarczenia tych transportów nie będzie mógł zagwarantować spokoju i bezpieczeństwa w mieście.

RYGA, 5.7. (ATE.) Z Moskwy donoszą, iż wskutek ciężkiej sytuacji gospodarczej rada komisarzy ludowych odbyła specjalne posiedzenie, na którym członek komisariatu pracy Korczagin wygłosił dłuższe sprawozdanie o stanie przemysłu sowieckiego, zaznaczając, iż główną przyczyną zmniejszonej produkcji jest szerząca się w zastraszający sposób demoralizacja wśród robotników, którzy samowolnie opuszczają pracę. Utworzona przez robotników administracja fabryczna nie jest w stanie zmusić ich do wykonywania obowiązujących przepisów. W znacznej fabryce manufaktury „Treichhorn” pod Moskwą co miesiąc wydatkuje się mniej więcej tysiąc pięćset wykroczeń. Według przypuszczeń obliczeń, przemysł sowiecki przyniesie w roku bieżącym około 90 milionów rubli straty, spowodowanych katastrofalnym zmniejszeniem wydajności pracy robotników.

Gdzie się odbędzie konfer. likwidacyjna?

PARYŻ, 5.7. (PAT.). „Petit Parisien” pisze: Decyzja co do mu konferencji likwidacyjnej bęmieliska, dokładnej daty i programu mogła być powzięta dopiero za kilka dni.

To jednak można już dzisiaj stwierdzić z całą pewnością, że sprowadzą zagłębienia Saary będzie całkowicie pominięta w programie konferencji.

Wzrostanie o stanie przemysłu sowieckiego, zaznaczając, iż główną przyczyną zmniejszonej produkcji jest szerząca się w zastraszający sposób demoralizacja wśród robotników, którzy samowolnie opuszczają pracę. Utworzona przez robotników administracja fabryczna nie jest w stanie zmusić ich do wykonywania obowiązujących przepisów. W znacznej fabryce manufaktury „Treichhorn” pod Moskwą co miesiąc wydatkuje się mniej więcej tysiąc pięćset wykroczeń. Według przypuszczeń obliczeń, przemysł sowiecki przyniesie w roku bieżącym około 90 milionów rubli straty, spowodowanych katastrofalnym zmniejszeniem wydajności pracy robotników.

Rokowania handlowe polsko-niemieckie

zostaną wznowione po powrocie posła Rauschera do Warszawy

BERLIN, 5.7. (PAT.) „Germania” i „Deutsche Tageszeitung” zamieszczają jednobrzmiące komunikaty, zapowiadające, że po powrocie posła niemieckiego, Rauschera, do Warszawy oczekiwane należy silnego ożywienia rokowań handlowych polsko-niemieckich.

W czasie swego pobytu w Berlinie poseł Rauscher informował się szczegółowo o sytuacji, jaka powstała w związku z nowymi zarządzeniami w dziedzinie cła prohibicyjnego dla rolnictwa. Nowe cła ochronne na artykuły rolnicze, jak podnoszą komunikaty, wywołają nowy zwrot w rokowaniach handlowych z Pol-

ską.

Jak dotąd, ze względu na skomplikowany charakter sprawy, niemożliwym było wprowadzić jeszcze wysunięcie szczegółowo opracowanych propozycji, jednakże w tych dniach nawiązany zostanie kontakt z kontrahentem polskim.

Mac Donald

ma kłopot z Sowietami

BERLIN, 5.7. (PAT.) „Telegraphen Union” donosi z Moskwy, że rokowania w sprawie podjęcia stosunków dyplomatycznych między Anglią a Sowietami napotykają na nowe trudności.

Rząd Mac Donalda gotów jest nawiązać stosunki z Sowietami tylko pod warunkiem, jeżeli Sowiety zobowiążą się nie wtrącać się w wewnętrzne stosunki Anglii i dominiów angielskich i jeżeli zobowiążą się zaprzestać wszelkiej propagandy bolszewickiej w koloniach angielskich.

Warunki te rząd sowiecki odrzuca, domagając się bezwarunkowo wznowienia stosunków dyplomatycznych i wysłania ambasadorów do Moskwy i Londynu. Z uwagi na to, że rząd angielski zamierza wysłać narazie charge d'affaires do Rosji, przeto okazuje się koniecznym podjęcie nowych rokowań wstępnych.

Łodzią przez Atlantyk

wybrał się młody Norweg

LONDYN, 5.7. (ATE.) Wczoraj 23-letni Norweg Dawid Turner jak donoszą z Nowego Jorku, wyjechał w małej łodzi motorowej z Bostonu do Havre. Turner przypuszcza, że w Havrze stanie za dwa miesiące. Na wyspie New Fundland zamierza zaopatrzyć się w zapasy benzyny i żywności.

Kabel telefoniczny Warszawa -- Łódź

jest częścią wielkiego planu rozbudowy sieci telefonicznej

W najbliższym czasie rozpocznie się budowa telefonicznego kabla podziemnego Warszawa — Łódź. Budowa tego kabla jest częścią planu rozbudowy polskiej sieci telefonicznej, przyjętego przez radę ministrów w maju r. z. Zrealizowanie planu obejmującego projektowane linie Warszawa — Katowice, Warszawa — Gdynia, Warszawa — Berlin, Kraków — Lwów oraz Warszawa — Tarnów obliczone jest na 10 lat.

Linia Warszawa — Łódź jest początkiem linii katowickiej przez Zagłębie, która w Katowicach będzie miała odgałęzienia do Krakowa, Cieszyna (oraz dalej do granicy czeskiej i Gliwic. Koszty budowy pierwszego odcinka tej linii wyniosą 13 milionów zł. Aczkolwiek roboty przy budowie kabla powierzyć trzeba było kilku firmom zagranicznym, zważywszy, że są to jedyne w Europie przedsiębiorstwa specjalne — to jednak większość materiałów, około 75 proc. kosztorysu wykonany będzie w kraju przez trzy fabryki kabli: bydgoską, krakowską, i fabrykę w Okęciu pod Warszawą.

Kable w telefonii są inowacją tak doniosłą, jak np. motory Diesla w przemyśle. Z codziennego doświadczenia wiemy ile wad posiadają przewody powietrzne. Szmerzy trzaski itd. są przyczyną uniemożliwiającej rozmowy na dalsze odległości. Przy kablu odległość nie wpływa zupełnie na czystość odbioru. Zważając przy kablach, jakie stosuje się ostatnio rozmowa np. Warszawa — Nowy Jork nie będzie się niczem różniła od zwykłej rozmowy telefonicznej w mieście.

Pozatem ze względu na ograniczoną ilość przewodników powietrznych kłeska obecnych rozmów między miastami jest koniecznością nie raz kilkugodzinnego czekania na połączenie. Ta niedogodność znika również przy połączeniach kablami, który z reguły zawiera kilkadziesiąt przewodników. Tak na przykład, po uruchomieniu kabla Warszawa — Łódź przybędzie od razu 15 nowych przewodników, przyczem w miarę wzmagania się ruchu będzie można dodawać nowe, ponieważ kabel ten obliczony jest na 45 przewodników. Jeśli się zważy, że obecnie linia

Warszawa — Łódź rozporządza tylko 6-oma przewodnikami, korzyści kabla są olśniewające.

Jeszcze jedną zaletę, w porównaniu z przewodnikami powietrznymi posiada kabel. Jest nim zupełna niewrażliwość na zmiany atmosferyczne, zwłaszcza zmiany temperatury. Pamiętamy z ubiegłej zimy, jak wielkie szkody w komunikacji telefonicznej wyrządziły mrozy. Zakopany na kilkumetrowej głębokości kabel nie obawia się ich zupełnie.

Te wszystkie względy sprawiły, że po wojnie wszystkie niemal pań-

stwa europejskie przystąpiły do wprowadzenia kabla w komunikacji telefonicznej. Dziś już w całej Europie króluje niepodzielnie. Polska jest ostatnim krajem, wchodzącym do europejskiej komunikacji kablowej.

Za kilka lat, po zrealizowaniu całego planu rozbudowy kablowej sieci telefonicznej i połączeniu z resztą Europy, na rozmowę Warszawa — Nowy Jork nie trzeba będzie czekać dłużej, niż kilka minut.

Narazie, a właściwie za mniej więcej rok, ten stan rzeczy zapanuje tylko na linii Warszawa — Łódź.

Łódź filmuje

Operator filmowy w dniu dzisiejszym przy sprzyjającej pogodzie ZDEJMOWAĆ BĘDZIE W GODZ. OD 11 13 i OD 16 — 19 PRZED KAWIARNIĄ „ESPLANADA”

UL. PIOTRKOWSKA 100 włączając jednocześnie sfilmowanym numer porządkowy oraz informację w jaki sposób wykupić kartę z trzema najlepiej uchwyconymi pozami

Karta taka kosztuje zł. 1.85, JEDNAKŻE POSIADACZE KUPONÓW ZAMIESZCZONYCH W „GŁOSIE POLSKIM” PŁACĄ JE DYNIE ZŁ. 1 GR. 20.

Wykupujący odbitek filmową otrzymują jednocześnie KUPON u-

ważniający do nabycia ulgowego biletu, tańszego od normalnego

ZŁ. 1, na 1-sze MIEJSCE DO GRAND - KINA.

A WIĘC „GŁOS POLSKI” O-FIARUJE SWYM CZYTELNIKOM NAJTANSZE ZDJĘCIE W DODATKU ZA 20 GROSZY.

Odbiór zdjęć w administracji „Głosu Polskiego”, ul. Piotrkowska Nr. 106, w godzinach od 9 do 21-ej. Dla uzyskania ulgi należy przedstawić kupon z datą dnia od biuro zdjęć. Kupony takie znajdować się będą w każdym numerze „Głosu Polskiego”.

U w a g a : Niewykupione dotychczas w „Grand - Klinie” zdjęcia, są do odebrania w administracji „Głosu Polskiego”.

Prenumerata premjowa

Kto bezpośrednio lub pocztą dziś, w sobotę dnia 6 lipca

wpłaci w administracji „Głosu Polskiego” (ul. Piotrkowska 106)

prenumeratę za m. lipiec

otrzyma dotychczasowym zwyczajem

jako bezpłatne premjum

bilet do jednego z pierwszorzędných kin

lub dwie cenne ciekawe książki!!!

Katastrofa kolejowa pod Radomskiem

Onegdaj stacja towarowa w Radomsku była widownią katastrofy kolejowej. Pociąg towarowy nr. 1279 odchodzący w stronę Częstochowy przy przejeździe z toru nr. 2 na tor nr. 1 wykołcił się.

W czasie wykołnienia trzy wagony przewróciły się, przyczem jeden z wagonów został doszczętnie zdemolowany. Zniszczony został również sygnał wyjazdowy.

Dochodzenie przeprowadzone przez przybyłą natychmiast na miejsce komisję wykazało, że powodem katastrofy było wadliwe przedstawienie zwrotnicy.

Komisja ustaliła, że winę w danym wypadku ponosi zwrotniczy Jęski Maciej, którego pociągnięto do odpowiedzialności karnej.

Wypadku z ludźmi na szczęście nie było.

Zatarg w przemyśle ceramicznym

Trwający od dłuższego już czasu zatarg pomiędzy robotnikami a przemysłem ceramicznym dotąd jeszcze nie został zażegnany mimo konferencji u Inspektora Pracy.

Jak się obecnie dowiadujemy na dzień dzisiejszy przemysłowcy zwołali zebranie, aby zabrać ostateczne stanowisko w sprawie żądań robotników zmierzających w kierunku wyrównania cennika i spisania umowy zbiorowej.

Zebranie przemysłowców podyktowane zostało uprzedzeniem Inspektora Pracy, że w sprawie tej jeszcze raz zwoła konferencję celem pojednania stron.

Konferencja ta ma się odbyć w początku przyszłego tygodnia.

Katastrofa samochodowa

Jedna osoba zabita

W dniu wczorajszym szosa konińska znów była widownią większej katastrofy, która pociągnęła za sobą jedną ofiarę.

W stronę Konina zdażał samochód należący do Józefa Rypieńskiego, gdy obok folwarku Marantów wskutek defektu kierownicy, najechał na drzewo przydrożne, a zdruzgotawszy się wpadł do rowu przysiadając swym ciężarem podróżnych.

Wskutek katastrofy dwie osoby odniosły cięższe obrażenia ciała, natomiast jedna tak silnie została poraniona że po kilku godzinach zmarła.

Na miejsce wypadku zjechały władze policyjne, które wszczęły dochodzenie.

Nowelizacja ustawy o prawie autorskiem

Ministerstwo sprawiedliwości przystąpiło do opracowania noweli do ustawy o prawie autorskiem. Nowela weźmie przedewszystkiem w opiekę artystów. Zdarzały się bowiem wypadki, że kopowano obrazy, lub budowano domy według rysunków artystycznych skomponowanych przez artystę-malarza.

Dochodzenie praw autorskich w takich wypadkach na podstawie dotychczasowej ustawy było niezwykle skomplikowane.

Pozatem nowela określi dokładnie stosunek wydawcy do autora. Umowy, polegające na tem, że honorarium autorskie ma być płacone dopiero po sprzedaniu pewnej ilości egzemplarzy książki albo po wydaniu całkowitego nakładu, będą wzbronione, jako wyzyskujące w najwyższym stopniu autorów, zmuszonych niekiedy do zawierania takich umów wobec opłakanej sytuacji materialnej.

Teatr Kinematograf Oświatowy

Wodny Rynek (Róg Rokiciński) Tel. 18-26 Dojazd tramwajami 16 i 10. Od 2. VII. do 8. VII. 1929 r.

Dla dorosłych:

Początek seansów o godz. 18.45 i 21 w soboty i niedziele 16.45, 18.45 i 21

„Ognia..!” („Feu..!”)

Dramat według J. BARONCELLI'ego w 12 aktach.

Dla młodzieży:

Początek seansów o godz. 15 i 17 w soboty i niedziele o godz. 15 i 15.

Tajemnica Kopalni złota

Dramat w 10 aktach, osnuty na tle powieści RAYMONDA CANNONA.

STEFAN BORAWSKI.

Pamiętniki ks. Lichnowsky'ego

Fragmenty.

Błędy niemieckiej polityki

Kiedy sobie przypominam wszystkie wydarzenia dziś, po dwóch latach (w 1916 roku), powiadam sam do siebie, iż odkryłem zbyt późno, iż w systemie... niemieckiej dyplomacji... martwie od wielu lat... nie było dla mnie miejsca...

Występowałem wielokrotnie przeciwko błędnej polityce utrzymania trójpzymierza..., ale widziałem zbędność moich usiłowań, albowiem moje wskazania uważano za objawy austrofobii lub za swoiste idee fixe. A jednak wykluczając wzajemne błędy, można było w lipcu 1914 roku doprowadzić do zawarcia sojuszu z Anglią...

Mogliśmy wówczas wysłać do Petersburga przedstawiciela, który miałby przynajmniej średnie zdolności polityczne i umiałby zapewnić w Rosji, że naszym zadaniem nie jest... wywołanie kataklizmu wojny...

Lachez l'Autriche et nous lachez nous les Francaise — czyli pozostawcie własnemu losowi Austrię, a my — Francję — powiedział wówczas otwarcie p. Sazonow (rosyjski minister spraw zagranicznych) do posła niemieckiego w Petersburgu. Zaś p. M. Cambon (poseł francuski w Berlinie) powiedział do p. M. von Jagow: Niemcy nie mają obowiązku pomagania zawsze i wszędzie Austrii — Vous n'avez pas besoin de suivre l'Autriche partout.

Myśmy naprawdę nie mieli potrzeby aliansów ani prowadzenia wojen tylko jedynie układów, które zastąpiłyby jedne i drugie i ubezpie-

czyłyby nasze wysiłki ekonomiczne bez wystąpienia czynników historycznych.

Gdyby Rosja była zabezpieczoną na zachodzie..., mogłaby się zwrócić nanowemu na wschód i antagonizm anglo-rosyjski wszedłby automatycznie w grę bez naszej interwencji, a ślad za nim i z tego samego tytułu antagonizm rosyjsko-japoński.

My zaś — ciągnę dalej swe logiczne wywody ks. Lichnowsky — mogliśmy badać zbliska kwestię zmniejszenia zbrojeń i nie mielibyśmy potrzeby zajmowania się austriackimi sprawami des complications autrichiennes. Austrija stałaby się wasalem cesarstwa niemieckiego, bez żadnego już sojuszu... siłą rzeczy...

Mnie kazano prowadzić w Londynie taką politykę, w której ja widziałem błędne założenia.

Pozwoliłem, aby skutki tej poli-

tyki mnie osobiście dotknęły...

Za powrotem do Berlina zrozumiałem natychmiast, iż byłem kozłem ofiarnym w tym całym kataklizmie za który nasz rząd (niemiecki), wbrew moim radom i wskazówkom, — ponosi całkowitą odpowiedzialność. Opowiadano sobie na zebraniach oficjalnych, iż dałem się oszukać przez sir'a Edwarda Grey'a albowiem, gdyby on naprawdę nie chciał wojny — Rosja nie przeprowadziłaby mobilizacji.

Książę Pourtales, mówiono, na którego prawdomówność można polegać, powinien mieć zaoszczędzone przykrości ze względu na pokrewieństwo...

Co obchodzi zresztą Rosjan Serbia — powiedział do mnie dosłownie ten mąż stanu, który kiedyś spędził aż osiem lat w Petersburgu...

Cała sprawa była tylko objawem brytyjskiego fałszu, podstępem któ-

rego ja nie zauważyłem — dodaje z ironią wielki dyplomata.

W ministerstwie spraw zagranicznych oświadczone mi wyraźnie, iż w 1916 roku do wojny doszłoby automatycznie (!) i wówczas Rosja byłaby lepiej przygotowana, a może nawet — gotowa. W rezultacie uważano za lepsze, aby to nastąpiło teraz (w 1914 roku).

Dziś, po piętnastu latach, kiedy mamy przed sobą rewelacyjne dokumenty, ogłoszone przez Kautsky'ego (Wie der Weltkrieg entstand?) — dziś niema już żadnych wątpliwości.

Dyplomacja niemiecka, a raczej buta i pycha Wilhelma II, popychały państwo niemieckie ku wojnie.

Ks. Lichnowsky, jedyny wielki dyplomata niemiecki, został przez sam fakt wybuchu wojny zdyskredytowany a jego ostrzeżenia poszły w zapomnienie. (D. c. n.)

Kronika

LIPIEC

6

Sobota

Dziś:
Dominiki.Jutro:
Cyryla i Metod.Wschód sł. 4.06
Zachód sł. 20.03

Dokąd pójść?

Teatr Miejski: — Dziś i dni następnych głęboko pomyślana sztuka Gordina „Mira Elros”.

Główne role grają p. p.: Horecka, Skrzydlowska, Dąbrowska, Morska, Chodecki i inni.

Teatr Letni (w ogrodzie Staszica): Dziś premiera nowej wielkiej rewii w 3-ach aktach p. t. „Używaj póki czas” — pióra Ojczoka i Efeła. Początek o godz. 9-ej.

Powrót tramwajem zapewniony.
Teatr Popularny: — Dziś i dni następnych wesoły wodewil „Baron Kimel” z p. Góreckim w roli Skowronka. Reżyser M. Mieczysławski dołożył wszelkich starań, aby ubarwić widowisko.

Teatr Letni (Popularny) przy ul. Cegielnianej 16.
Dziś dwa przedstawienia o godz. 7-ej i 9-ej wiecz. powtórzoną będzie „Księżniczka Czardasza”.

KINOTEATRY.

Corso: — Herszt bandy potępieni-
ców.

Grand-Kino: — „Córka pułku”.
Luna: — Sześć dziewcząt w poszukiwaniu nocy.

Odeon: — Cud XX wieku.

Oświatowy: — Dla dorosłych „Ognia”, dla młodzieży „Tajemnica kopalni złota”.

Wodewil: — „Raj na ziemi”.

BALET W PARKU HELENOWA.

Ruchliwe kierownictwo najpiękniejszego zakątka Łodzi Helenowa sprowadziło słynny balet Jerzego Taureckiego. Znakomity balet ten składa się z 9 osób i wypełni dziś i jutro o godz. 9-ej program zawierający m. inni: taniec rosyjski, taniec ekscentryczny, taniec holenderski (duet) klasyczny walc.

Dziś i jutro od godz. 5-ej jak zwykle odbędą się koncerty popularne pod dyktando R. Telgi zawierające ulubione motywy muzyczne. Jutro w niedzielę od godz. 11-ej poranek muzyczny.

Wycieczka handlowców na P. W. K.

Związek zawodowy handlowców polskich organizuje wycieczkę do Poznania na Powszechną Wystawę Krajową dla swych członków i ich rodzin na pierwszą dni sierpnia r. b. Zapisy przyjmuje sekretariat związku do dnia 13 bm. w godzinach od 12 do 15 i od 17 do 20.

Paszporty ulgowe dla akademików studiujących zagranicą

Ministerstwo wyznań religijnych i oświecenia publicznego rozpoczęło już wydawanie zezwoleń na paszporty ulgowe dla studiujących zagranicą.

Dla uzyskania takiego zezwolenia wymagane jest świadectwo przyległości na wyższą uczelnię lub do szkoły zawodowej zagranicą uznanej przez M. W. R. i O. P. w roku akademickim 1929—30.

Komunikat

Zarząd związku legionistów oddział w Łodzi zawiad. wszystkich swych członków, iż sekretariat związku czynny jest w niedzielę, środy i piątki w godzinach od 18 do 20, sekcja Bratniej Pomocy — w środy od 18-ej do 20-ej oraz skarbnik w piątki w tych samych godzinach. **Siedziba** związku, Gdańska 57.

Urlopy w policji

W dniu wczorajszym rozpoczął urlop wypoczynkowy komendant policji w powiat łódzki komisarz Lange.

Zastępuje go kierownik komisariatu p. p. w Zgierz podkomisarz Pa-
procki. (p)

Rezultaty lustracji gospodarki magistrackiej zostaną w najbliższym czasie opublikowane Na Placu Wolności panuje trwoga i niepokój..

Jak już donosiliśmy, onegdaj po trzy dniowej lustracji gospodarki miejskiej komisja ministerjalna udała się do Warszawy, gdzie złożyła ministrowi spraw wewnętrznych raport ze swych prac i spostrzeżeń.

Dowiadujemy się, że krótko przed wyjazdem delegacji ministerjalnej przyjeździł przez wojewodę Jaszczółta, któremu w skróceniu zreferowali

swą opinię na temat gospodarki naszych „ojców” i cyfrowo zobrazowali sytuację finansową naszego miasta.

Wobec spóźnionej pory delegacja oświadczyła, że ministerstwo w jak najkrótszym czasie prześle urządowi wojewódzkiemu swoją opinię i wyjaśni cel przeprowadzonej lustracji.

Po wyjeździe komisji, w ciągu

dnia wczorajszego wśród dygnitarzy miejskich zapanował zrozumiący niepokój.

Niepokój ten jest zresztą zupełnie uzasadniony, gdyż komisja ministerjalna zabrała z sobą „najczulsze” materiały dotyczące wydziałów budownictwa, finansowo - podatkowego, gospodarczego i sprawy ętatów.

Pościg za krwawymi bandytami trwa!

Do obławy przyłączyła się w dniu wczorajszym również i policja śląska — Bandyci zamierzają uciec na terytorium Niemiec

Policja aresztowała znowu kilkunastu podejrzanych osobników

Jak już donosiliśmy, krwawa banda, która dokonała napadu na plebanję wygiełzowską, usiłuje przedostać się do Niemiec.

W dniu wczorajszym do pościgu za bandytami przyłączyła się również policja śląska.

W czasie pościgu zatrzymano nową partię podejrzanych osobników,

których pod silnym konwojem odstawiono do pobliskich aresztów, skąd przetransportowani będą do Łodzi.

W ciągu dnia wczorajszego obława która prowadzona była w lasach wieluńskich — przesunęła się częściej na teren śląski.

Jak się dowiadujemy, granica nie miecko - polska na odcinku powiatu

wieluńskiego została silnie obsadzona, tak, aby nie uniemożliwić bandytom ucieczkę na terytorium niemieckie.

Obławą w dalszym ciągu kieruje inspektor Nosek.

Pierścień policji mocno się zaciesnia i jest nadzieja, że każda godzina przyniesie realne rezultaty.

Kolejka elektryczna Łódź -- Piotrków -- Sulejów będzie zaprowadzona w najbliższym czasie Nowa kolejka wpłynie na podniesienie się Łódzkiego okręgu przemysłowego

Po długotrwałych pertraktacjach, o których przed kilku dniami donosiliśmy, została podpisana umowa kupna sprzedaży kolejki sulejowskiej między Towarzystwem Elektrycznych Dróg Dojazdowych w Łodzi, a dotychczasowymi właścicielami tej kolejki.

Dowiadujemy się, że narazie kolejka parowa, tak jak dotychczas, w dalszym ciągu będzie funkcjonować, zostanie ona tylko w dziale taboru uzupełniona aż do czasu przeprowadzenia całkowitej instalacji elektrycznej, dla uruchomienia kolejki elektrycznej.

Nowi nabywcy kolejki sulejowskiej posiadają już koncesję na zaprowadzenie kolejki elektrycznej na linii Łódź — Piotrków — Sulejów i po załatwieniu spraw wewnętrznych z kupnem związanych, przystąpią do elektryfikacji tej linii.

W dniach najbliższych zwiędzą

nabyte linie i zapoznają się na miejscu z dotychczasowym stanem kolejki. W dniu zaś 31 lipca odbędzie się w Warszawie nadzwyczajne walne zgromadzenie akcjonariuszów, którzy zostaną zapoznani bliżej z projektem budowy kolejki elektrycznej i gdzie ostatecznie sprawa ta zostanie zdecydowana.

Siedzibą prawną T-wa Elektrycznego będzie prawdopodobnie albo Łódź albo też Warszawa, co jednak dotąd nie zostało jeszcze ostatecznie zdecydowane.

Sprzedaż kolejki parowej sulejowskiej i projekt budowy kolejki elektrycznej posiada dla najszerzej okolicy Piotrkowa w szczególności dla okręgu przemysłowego łódzkiego, jako też i dla samego Sulejowa bardzo doniosłe znaczenie albowiem kolejka elektryczna udostępni przemysłowi sulejowskiemu wywóz z Sulejowa produkowanych towarów

spółnym łatwym i tanim w świat i pozwoli mu, dzięki łatwości i tańszej lokomocji zwiększyć produkcję a nawet podnieść i obniżyć jej cenę. Dotąd bowiem kolejka sulejowa, nie spełniała nawet w części swojego zadania, gdyż zarówno z powodu braku odpowiedniego taboru przewozowego, jak i ze względu na drogą lokomocję, a także z innych przyczyn nie nadawała się ona do transportowania towarów w Sulejowie produkowanych. Niezależnie zaś od komunikacji towarowej, ułatwi się również komunikację osobową co zwłaszcza w porze letniej ma kolosalne znaczenie dla rozwoju samego Sulejowa i okolicy.

Według projektu T-wa Elektrycznego Dróg Doj. kolejka elektryczna ma pójść z Sulejowa do Łasku, tak, że połączy ona Łódź z najdalej położonymi miejscowościami, nieposiadającymi dotąd nowoczesnej komunikacji.

Ceny spadły o 1,5 proc. Tak twierdzi G. U. S.

Według obliczeń Głównego urzędu statystycznego, ceny artykułów pierwszej potrzeby spadły w ubiegłym miesiącu o 1,5 proc. (najbardziej staniała żywność — bo o 3,4 procent).

Dziś o godz. 1-ej po poł. odbędzie się posiedzenie komisji do badania zmian w kosztach utrzymania.

Ma ona obliczyć zmiany w kosztach utrzymania za 3 ubiegłe miesiące, gdyż członkowie komisji nie lubią przychodzić na jej posiedzenia i komisja z braku kompletu nie mogła od 3 miesięcy odbyć posiedzenia.

Obliczenia komisji dać mają jeszcze większy spadek cen, niż G. U. S. (ze względu na inną metodę obliczeń).

Magistrat dokonał wymiaru podatku mieszkaniowego

W ostatnich czasach wydział podatkowy magistratu m. Łodzi sporządził ciekawe zestawienie wpływów podatkowych za pierwszy kwartał bieżącego roku.

Jak wynika z tego zestawienia wymiar podatku od lokali za 1929 rok uskutecznił na sumę zł. 4 miliony 993 tysięcy 344 zł. gr. 44

Wymiar podatku zaś od zbytku mieszkaniowego za rok ubiegły wynosił zł. 235 tysięcy 860 gr. 90 przy czym obejmował 2317 płatników.

Jak widać niewiele osób zamieszkuje u nas w luksusowych mieszkaniach.

Wspólne inkaso ubezpieczeń od ognia

Jak się dowiadujemy, towarzystwa ubezpieczeń od ognia, posiadające swoje placówki w Łodzi utworzyły z dniem 1 lipca b. r. wspólne biuro inkasowe.

Zadaniem biura inkasowego jest przeprowadzenie inkasa ubezpieczeń od ognia z ramienia towarzystw. Powołanie takiego biura okazało się potrzebne, celem uporządkowania stosunków i ujednolicenia warunków inkasa ubezpieczeń od ognia w Łodzi.

Biuro inkaso będzie przeprowadzało inkaso na zasadach gotówkowej regulacji należności.

Pożar tramwaju na linii Łódź — Zgierz

Onegdaj wieczorem miał miejsce wypadek na linii tramwajowej Łódź — Zgierz. W pobliżu Ryńku Babuckiego na dach przejeżdżającego tramwaju spadł przewodnik elektryczny. W mgnieniu oka dach tramwaju stanął w płomieniach. Znajdujących się w wagonie tramwajowym pasażerów ogarnęła panika. Zaczęli uciekać z wagonu i wyskakować przez okna, wybijając szyby. Tramwaj zatrzymano i ugасzono pożar. Ofiar wśród ludzi nie było.

Wypadek spowodował przerwę w komunikacji którą po pewnym czasie została przywrócona.

Wypadek utonięcia w Jędrzejowie

W czasie kąpieli w stawie, należącym do Jankóba Reislefelda we wsi Jędrzejów-Młyn pod Łodzią utonął 21-letni Stefan Kuzowski zam. w Łodzi przy ul. Wójtowskiej nr. 10. Zawezwana natychmiast na miejsce straż ogólna po kilkugodzinnych poszukiwaniach odnalazła topielca. Utonięcie nastąpiło prawdopodobnie wskutek skurczów z powodu zbyt długiego przebywania w wodzie.

Dyżury aptek

Dziś dyżurują apteki: L. Pawłowski (Piotrkowska 307), S. Hamburga (Główna 50), B. Gluchowski (Narutowicza 4), J. Sitkiewicz (Kopernika 26), A. Charemzy (Pomorska 10), A. Potasza (Plac Kościelny 10). (p)

Krwawa zabawa „Sokoła” Jeden z awanturników otrzymał 25 ran nożem

Wieś Bechcice pow. łaski była terenem krwawej awantury, która pociągnęła za sobą śmierć człowieka. Odbываła się tam wielka zabawa ogrodowa, urządzona przez taniejszy oddział straży ogniowej, na którą zjechali się licznie goście z okolicy.

Zabawa trwała już kilka godzin w zupełnym spokoju i beztróskim nastroju gdy nagle zupełnie nieoczekiwanie wybuchła awantura.

Oto wśród przyjmujących udział w zabawie znajdowali się również członkowie miejscowego stowarzy-

szenia „Sokół”, pomiędzy którymi w pewnym momencie nastąpiła, z nieustalonych dotychczas powodów kłótnia.

Spór wzmagał się z każdą chwilą i po kilku minutach przyjął już olbrzymie rozmiary. Powstała ogólna bijatyka. W rękach błysnęły noże i pojawiły się laski.

W wyniku ogólnej masakry 24-letni Tomalak Michał, członek „Sokoła” otrzymał 25 ciosów nożem i zbroczony krwią padł na murawę. Wzrok tak straszliwie poranionego człowieka ostudził zapal bojowy wal-

czących, którzy pośpieszyli z pomocą niedającemu już żadnych oznak życia Tomalakowi.

Zawezwano niezwłocznie lekarza i policję. Wszelka pomoc okazała się zbyteczna: Tomalak zmarł z powodu upływu krwi.

Policja przeprowadziła na miejscu doraźne dochodzenie i w wyniku aresztowała jako podejrzanych o dokonanie zabójstwa: Kasprzaka Maksa, Kolasa Jana, Grabowskiego Teofilę i Zasada Pawła, którzy zostali osadzeni w areszcie do dyspozycji sędziego śledczego.

Dochodzenie w toku.

Czytajcie „Głos Polski”

Bilans handlowy Polski w świetle cyfr i faktów

Saldo bierne bilansu handlowego zmniejszyło się z 107,8 milj. zł. w kwietniu, do 45,3 milj. zł. w maju.

Co się złożyło na to?

Jeżeli chodzi o przywóz, który wyniósł w maju r. b. 272,2, czyli o 48,9 milj. zł. mniej niż w poprzednim miesiącu, to należy stwierdzić, że zmniejszenie przywozu nastąpiło głównie w dziedzinie artykułów t. zw. zbędnych. Tak np. przywieziono w maju mniej (w okrągłych liczbach) o 9 milj. zł. produktów spożywczych i o 18 milj. zł. materiałów i wyrobów włóknistych.

Natomiast cały szereg artykułów wykazuje znaczny wzrost wywozu. Dotyczy to w pierwszym rzędzie produktów spożywczych (wzrost o ca. 15 milj. zł.), materiałów i wyrobów drzewnych (11 milj. zł.), odzieży, konfekcji, rur itp.

Poprawa stanu zatrudnienia i bryk włókienniczych w Białymstoku opiera się prawie wyłącznie na wzmożonym wywozie wyrobów na Wschód. Również utrzymuje się na dół dobra konjunktura zagraniczna dla dykt i fornirów, które wyrabia się głównie na wywóz. Przemysł włókienniczy pracuje ostatnio również intensywnie, mając zapewnione dogodne warunki zbytu zagranicą. W dziedzinie produktów węglowych zwiększyła się sprzedaż zasad pirydynowych, wywożonych w pewnych ilościach również zagranicę. Wreszcie wywóz cementu poprawił się w ostatnim miesiącu, wysyłki skierowane były głównie do Szwecji i Łotwy, a ponadto do Ameryki Połudn. i Syrii.

Natomiast inne artykuły wykazują znaczny spadek. Wywóz łącznie, który w kwietniu był bardzo poważny, spadł w maju blisko o 50 procent. Nie wynagrodził go wzrost wywozu żyta. W wywozie węgla na stałe przysunięciu punktu ciężkości naszego wywozu w większym niż dotąd stopniu w kierunku mniej rentownych rynków północnych przy równoczesnym spadku wysyłki na najbliższe rynki naturalne. Spadek wwozu węgla zaznaczył się szczególnie w Austrii, do której wysłano w maju o przeszło 20 procent mniej, niż w poprzednim miesiącu. Znaczniejsze zmniejszenie wykazał również wywóz do Italii (około 28 proc.).

Również w wywozie wyrobów hutnictwa nie nastąpiła na ogół znaczniejsza poprawa, ceny na rynkach zagranicznych wskutek wzmagającej się stałej konkurencji, obniżyły się w dalszym ciągu, jednak tylko na mniejsze partie towarów. Huty górnośląskie wykonywały dalsze do-

stawy dla kolei rumuńskich i jugosłowiańskich; podobnie jak w kwietniu otrzymało jedno z przedsiębiorstw śląskich poważniejsze zamówienie z Rosji.

Pomimo poprawy w wywozie drzewa, wypadła podkreślić, że sprzedaż zagraniczna natrafiła na trudności ze względu na silną konkurencję innych krajów wywozujących drzewo. Niemcy zaś, będący głównym odbiorcą polskiego drzewa wskutek słabego ruchu budowlanego w r. b. i ciężkiej sytuacji finansowej kupują tylko niewielkie partie materiałów drzewnych. Bardziej ożywiony jest tylko wywóz drzewa do Czechosłowacji.

Co się zaś tyczy cukrownictwa, to ostatnio wprowadził ożywił się nasz wywóz w tej dziedzinie, jednakowoż na rynkach światowych nastąpił w maju dalszy spadek cen cukru, będący następstwem ogólnej nadprodukcji tego artykułu. Okoliczność ta przyczyni się do dalszego pogłębienia niekorzystnej sytuacji

finansowej naszego cukrownictwa, rozporządzającego w bieżącej kampanii znaczną nadwyżką wywozową cukru.

Jako objaw wybitnie anormalny należy zaznaczyć, że z powodu nie dostatecznych zakupów przez przemysł krajowy wywóz surowych skór cielęcych trwa nadal i że w dalszym ciągu ma miejsce przywóz do Polski nieznacznych partii skóry so wieckiej.

Na uwagę zasługują intensywnie zabiegi ostatnio poczynione w kierunku racjonalizacji wywozu polskich produktów rolnych zagranicę. Dotyczą one eksportu trzody chlewnej, bekoni, jaj, szczeciny, pierza i puchu, surowca skórzanego, słodownictwa, chmielu, ziemniaków, przetworów ziemniaczanych, ziół lekar skich itp.

Racjonalizacja tak ważnej dziedziny produkcji polskiej nie wątpli wie przyczyni się do poprawy naszego bilansu handlowego.

Asekuracja kredytów eksportowych

Sfery gospodarcze żądają utworzenia instytucji Kredytowo-ubezpieczeniowej

Ostatnie plenarne posiedzenie warszawskiej izby handlowej powzięło w sprawie asekuracji kredytów eksportowych i importowych następującą uchwałę.

Znaczna część eksportu polskiego idzie via Hamburg lub Triest. Zarobki obecnego pośrednika wynoszą przeciętnie 10 proc. Istnieje potrzeba konieczność wyeliminowania obcego pośrednictwa. Zadaniu temu mogłoby się sprostać tylko wtedy, gdyby zarówno rząd jak i sfery gospodarcze doprowadziły do utworzenia dwóch instytucji: wielkiej spółki akcyjnej agenturowo-komisowej, pośredniczącej, której zadaniem byłoby usprawnienie techniki handlowej w obrocie z zagranicą przez usuwanie pośrednictwa cudzego, zarówno przy organizacji eksportu jak i importu, oraz towarzystwa ubezpieczeń kredytów zarówno eksportowych i importowych (asekurowania tych ostatnich nie da się uniknąć, ze względu na konieczność reaseku-

racji opartej na zagranicznych towarzystwach kredytów handlowych), przy jednoczesnym sprawnym zorganizowaniu służby informacyjnej, bez której asekuracja kredytu jest nie do pomyślenia.

Należy przypuszczać, że czynnik rządowy podejmując inicjatywę w kierunku powołania do życia pomienionych wyżej instytucji zdołałby za interesować przedewszystkiem te przemysły, których wyroby zawierają największą ilość pracy polskiej: robotnika, a więc przemysły: włókienniczy, metalurgiczny, chemiczny i rafineryjny, oraz ewentualnie przemysł cementowy, huty szklane i papiernicztwo (cukier, węgiel i drzewo nie są uwzględnione, gdyż artykuły te mają już wytknięte ujścia zbytu). Bliższe szczegóły dotyczące organizacji asekurowania kredytów eksportowych podaje rada izby p. J. A. Jeziorański w pracy p. t. „Sprawa ubezpieczenia kredytów handlowych w Polsce”.

Wydaje się że nadszedł już moment, gdy Polskę śladem sąsiada zachodniego oraz Anglii i Stanów Zjednoczonych, powinna przystąpić do zorganizowania swego obrotu towarowego z zagranicą. Zagadnienie to nabiera szczególnej aktualności gdy przy rosnącym imporcie, eksport polski wykazuje bardzo małe zmiany na lepsze. Nie ulega też kwestji, że nasi przemysłowcy, nie znający rynków obcych, nie posiadając przytem odpowiednich kapitałów na przeprowadzenie studiów własnym sumptem nie mogą sami znaleźć swego ewentualnego odbiorcy, a gdy już takiego znajdują nie mają o nim odpowiednich informacji i boją się ponieść całe ryzyko za transakcję z dalekim odbiorcą. Jest niewątpliwem, że ryzyko takie zmniejszy się do minimum przez skoncentrowanie licznych transakcji i że asekuracja kredytów handlowych ma wszelkie szanse powodzenia.

Eksport masła będzie uregulowany przez wprowadzenie cel

Komitet ekonomiczny rady ministrów zaaprobował projekt rozporządzenia o wprowadzeniu cel wywozowych na masło w wysokości 600 zł. od 100 kg. Transporty masła będą zaopatrzone w zaświadczenia, stwierdzające, że masło nie posiada więcej jak 16 proc. wody i nie podlega sfałszowaniu obcymi tłuszczami.

Na konferencji w ministrestwie rolnictwa ustalono że do wydania tych zaświadczeń, na podstawie uprzedniej kontroli, upoważnione są związki główne i spółdzielnie mleczarskie, natomiast gdyby związki te własnym aparatem kontrolnym nie mogły objąć całego eksportu masła, wówczas ministerstwo rolnictwa ma upoważnić z kolei do akcji kontrolnej izby rolnicze ewentualnie izby przemysłowo-handlowe.

Rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 października 1929 r.

Eksport samochodów z Francji

Wywóz samochodów z Francji wzrósł znacznie w ciągu pierwszych pięciu miesięcy r. b. Wywieziono zagranicę 18.328 wozów osobowych, wartości 61.000.000 franków, wobec 15.151 wozów wartości 524.000.000 franków w tym samym okresie 1928 r.

Eksport samochodów ciężarowych wyniósł 3.764 wozy, wartości 121.000.000 franków, wobec 2.210 wozów, wartości 75.000.000 franków w 1928 r. (w ciągu pierwszych pięciu miesięcy).

Wzrost wywozu drzewa z Rosji

Na konferencji trustów leśnych w Moskwie złożyło prezydium rządowego „Eksportlesa” sprawozdanie, z którego wynika, iż eksport drzewa z Rosji w bież. roku gospodarczym wyniósł 170 milionów rubli, wobec 95.000.000 rubli za rok ubiegły.

Likwidacja międzymini sterjalnej komisji popierania eksportu?

Zbliżone do „Lewiatana” sfery gospodarcze lansują projekt likwidowania międzyministerjalnej komisji popierania eksportu i powierzenia jej agend radzie państwowego instytutu eksportowego.

Podatek od broni myśliwskiej

Biorąc pod uwagę, iż okólnik min. spraw wewnętrznych zaleca stosowanie do broni myśliwskiej maksymalnej stawki w wysokości 25 zł. i malac na względzie, że główną część tej kategorii podatników w Łodzi stanowią urzędnicy państwowi i komunalni, nieposiadający własnych terenów łowieckich magistrat — na wniosek wydziału podatkowego — postanowił zastosować pewne ulgi podatkowe przy obliczeniu podatku od dubeltówek i sztucerów.

W szczególności postanowiono upoważnić wydział podatkowy do pobrania zaległości tego podatku za rok 1927 i 1928 według zredukowanej stawki 25 zł. od dubeltówki lub sztucera, przyczem urzędnicy państwowi i komunalni mają być od podatku zupełnie zwolnieni. W poszczególnych wypadkach, zasługujących na uwzględnienie, przewidywana jest wydziału podatkowego może umarzać całkowicie kwoty podatkowe, należne za lata 1927 i 1928.

Dr. med. J. KAHANE
chor. wewnętrzne spec. serc
Radwańska № 2
front, 1-sze piętro
przyjmuje od 5 — 7 po poł.

GIEŁDA. URZĘDOWA CEDULA GIEŁDY WALUTOWEJ

Gotówka:
Dolary 8.88 i ówierz
Czeki:
Londyn 43.24 i ówierz
N. York 8.90
Paryż 34.89
Praga 26.39
Szwajcaria 171.51
Wiedeń 125.37 i pół
Włochy 46. 67 i pół

**URZĘDOWA CEDULA GIEŁDY
WARSZAWSKIEJ**
Polski 160.—, 159.75, 160.—
Zachodni 70.—
Zarobkowy 78.50
Lilpop 28.—, 28.50
Modrzejów 24.75
Sole potasowe 31.25
Kilewski 90.— bez kuponu
Zieleniewski 118.—
Ostrowieckie 78.50
Parowozy 23.—
Starachowice 25.40

**PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY
ZASTAWNE**
4 proc. Pożyczka inwestycyjna
105.25, 105.—
5 proc. Pożyczka dolarowa (dolarówka) 59.—, 59.50
5 proc. Pożyczka konwersyjna
50.50
6 proc. Dolarowa z 1920 r. 83.50
6 proc. Pożyczka stabilizacyjna
91, 59
10 proc. Pożyczka kolej. 103.50
4 i pół Listy zastaw. kred. ziem.
48.50
8 Listy zastaw. tow. kred. ziem.
dolarowe 94.—
8 proc. Listy zastaw. tow. kred.
m. Warszawy 67.50, 67.75
8 proc. Listy tow. kred. m. Kalisza 57.50
6 proc. m. Łodzi 59.75
8 proc. m. Piotrkowa 57
5 i pół proc. Obligacje pożycz. konwersyj. m. Warszawy 51.—

Akcja pomocy dla rolnictwa

Podwojenie kredytów na nawozy sztuczne

Według dokonanych ostatnio obliczeń, tegoroczne kredytowanie akcji nawozowej przez państwowy Bank Rolny osiągnęło cyfry rekordowe. W sezonie wiosennym r. b. rozprawdzono przy pomocy kredytów P.B.R. 231.374 tonn nawozów sztucznych za sumę 39.800.000 złotych, gdy w tym samym sezonie r. ub. dostarczono rolnikom na kredyt tylko 119 tysięcy tonn nawozów za sumę 29.000.000 złotych.

Rokowania polsko-rumuńskie

Udział Polski w wolnych portach Rumunii

Przedmiotem toczących się obecnie rokowań handlowych polsko-rumuńskich jest m. in. kwestia ulg taryfowych dla towarów polskich, wysyłanych przez porty rumuńskie.

Sprawa ta jest tem aktualniejsza, że minister komunikacji w Rumunii, Madgearu, opracował projekt urządzenia wolnych portów w portach Galacu, Brajla, Giurgiu, oraz Konstanz. W zarządzie wolnych portów będą zasiadali reprezentanci obojga państw oraz ministerstwa finan-

Jak widać z powyższego, zapotrzebowanie ze strony rolników na kredytowanie towarowe P.B.R. wzrosło w porównaniu z rokiem poprzednim o 94,1 proc.

Również tegoroczna akcja jesienna przewidywana jest w romiarach, przewyższających znacznie zeszłoroczną akcję jesienną. Dotychczas bowiem P.B.R. przyznał już na ten cel kredytów na sumę 24.845.000 złotych.

sów i spraw wewnętrznych; akcjonariusze otrzymają przedstawicielstwo w zarządzie w stosunku do wpłaconego przez nich kapitału.

Z tego względu staje się rzeczą pożądaną, aby i polskie kapitały uczestniczyły w finansowaniu projektów rumuńskich. Kapitał zagraniczny może jednak tylko w wysokości 40 procent uczestniczyć w kapitale akcyjnym towarzystwa utrzymujących wolne porty.

Sytuacja na rynku walut i akcji

Dewizy New-York notowano 8.90. Transakcje kablem New-York przeprowadzano między bankami na 892 zł. za 100 dol. Dewizy europejskie uległy tylko niewielkim zmianom. W obrotach międzybankowych płacono za dewizy Berlin 212.43, a za dewizy Gdańsk 173.00. Na rynku prywatnym dolary 8.88 i pół, ruble złote 4.58 i pół, czerwone sowieckie 1.79 dol.

Na rynku akcyjnym tendencja słabsza, obroty b. małe. Z akcji bankowych obniżył się Bank Polski z 160.00 na 159.00, a z przemysłowych Starachowice z 26.25 na 25.50. Z pożyczek państwowych słabsza 4 proc. prem. pożyczka inwestycyjna, która obniżyła się z 106.25 na 105.75. Dla listów zastawnych tendencja niejednolita.

W popołudniowych obrotach pozagiełdowych notowano: Bank Polski 159.00, Starachowice 25.50, Modrzejów 24.50, Lilpop 28.50, Rudzki 38.00, Węgiel 68.00, Żyrardów 11.00.

Przedsiębiorstwo robót budowlanych i kanalizacyjnych „RAWICKI i WINTER inżynierowie“

Sp. z ogr. odp.

ul. Kilińskiego Nr. 41, telefon 72-96

ROBOTY BUDOWLANE, ŻELAZO-BETONOWE
PRZEBUDÓWKI i REMONTY DOMÓW i MIESZKAŃ

KONCESJONOWANE BIURO PRZYŁĄCZEŃ KANALIZACJI

domowej do sieci kanalizacyjnej miejskiej.

— Plany i kosztorysy robót kanalizacyjnych. —

Ogłoszenia Fuchs'a to mur

o który oprzeć się może najbardziej zachwiana firma;
nie upadnie nigdy, skoro tylko się zwróci o radę
reklamową do

Aktywizacji ogłoszeń

FUCHS

Piotrkowska 50, tel. 21-36

ZNACZNIE POWIĘKSZONY

HOTEL

„POLONIA-PALACE”
W ŁODZI

zapewnia Sz. Podróżującym:

pełny komfort, wzorową czystość i najtroskl. obsługę
Cena pokoi jednolita: zł. 8.— na dobę.

GRUNTOWNIE ODNOWIONY

Telef. Nr. 15-15

Telef. Nr. 15-15

NA RATY!

bez doliczenia procentów
od 5-ciu zł. tygodniowo!Palta damskie, obuwie
damskie i męskie, płaszcze
gumowe we wszystkich naj-
modniejszych kolorach, jedwabie,
firanki, kapy gobelinowe, kotdry
wełnowe oraz inne materiały —POLECA
„KREDYTPOL”
Piotrkowska 70,
fr. II-gie piętro

Lombard. -- Licytacja.

Warszawskie Akcyjne Towarzystwo Pożyczkowe
na zastaw ruchomości — Oddział w Łodzi, ul. Za-
chodnia 31 zawiadamia, że 23, 24 i 25 lipca 1929 r.
sprzedawane będą przez licytację zastawy nieprolon-
gowane w swoim czasie. Procenty należy wpłacać
przed dn. 19 lipca 1929 r., gdyż po tym
terminie zastawcy dopłacą kosztu probierni państwo-
wej za cechowanie prób. Wykaz Nr. Nr. zastawów
podlegających sprzedaży ogłoszony będzie w „Kur-
jerze Łódzkim” i wywieszony w biurze ul. Zachod-
nia 31. 2199Stolarnia i Sprzedaż Mebli
Łomżyńska 14, tel. 59-03.

oraz

Fabryka Luster i Niklarnia
Główna 11, tel. 59-03.poleca w wielkim wyborze: Meble,
Trema, Toalety, Lustra wiszące
Na raty i za gotówkę!Przyjmuje się do niklowania i srebrzenia
platery, wszelkiego rodzaju sprzęty do-
mowe, chirurgiczne, rowerowe i t. p.
Jan Candryk

Ogłoszenia drobne

SKLEP
spożywczy do sprzedania ul. Lelewela
Nr 5, wiadomość u gospodarza. 2195-7POWOZIK
do sprzedania. Kątna 17 m. 24, godzi-
ny 1-3 2197DO Odstąpienia
2 pokoje z kuchnią z wygodami w cen-
trum miasta. Wiadomość Orla 25 m. 12
od g. 10-12 2185-7PRZYSPOSABIAM
do egzaminu na politechnikę z geo-
metrii wykresowej i rysunku technicz-
nego. Wiadomość ul. Emilji 6 m. 4, B.
Siminowicz, od g. 3-6, 2159-11SZOFER
(trzeźwy) ślusarz z dłuższą praktyką,
kawaler władający czterema językami
przyjmie chętnie ofiarowaną mu posadę
na auto prywatne, na miejscu lub wy-
jazd. Zgłoszenia sub „Skrómne wy-
magania” do niniejsz. pisma 2155-6DYWANY
reperuje. Tkalinia sztuczna, Piotrkow-
ska 92. 2104-7ZAKŁAD KRAWIECKI
L. Staśkowski, Piotrkowska 285 poleca,
ubioru gotowe i na zamówienia. Wa-
runki dogodne 1777-51W PRZEJEZDZIE
po Polsce bawi kilka dni w Łodzi słyn-
na wróżka chiromantka z Galicji, przy-
muje od 10-1 i od 5-7, ul. Andrzejka
Nr 52, prawa olicyna 2198ZGINEŁA
książ. wojskowa wydana przez P.K.U.
Łódź na nazwisko Jutka Leib Beker-
majstera zam. w Łodzi ul. Północna 15
2196-3Wszelkie
Zioła lecznicze

poleca APTEKA

D-ra Farm.

R. Rembielińskiego
w ŁODZI, ul. Andrzejka Nr. 28
telefon 49-91.UWAGA: Apteka przyjmuje mocz
do analizy.Lecznicy Elixir do zębów
ZMIJKAodświeża usta, konserwuje i wzmac-
nia zęby i dziąsła.

Do nabycia tylko

Apteka S. Bartoszewskiego,
Łódź, ul. Piotrkowska 164, tel. 7-15**Dr. med. A. Witoński**
Choroby serca i płucul. Piotrkowska 80, tel. 71-90.
przyjmuje od 5 — 7 p. p.**Dr. med. H. GUTDSTAT**

Akuszer-ginekolog

Zachodnia 62 (Cegielniana 23)
telef. 29-52.

Przyjmuje od 8-10 i od 5-7 po poł.

Przepisywania, tłumaczenia

aktów, świadectw i t. p.

podania, prośby, rekursy

Piotrkowska 93, m. 9, front.

Znawcy kupują
tylko

Patentowane łóżka polowe

marki „PALMA”

KUPON

na 5 proc. zniżkę z każdego przed-
miotu marki „PALMA” zakupionego
w sklepach, których wykaz jest zamie-
szczony w ogłoszeniach niedzielnych

Dr. med.

LUDWIK RAPEPORTChoroby nerek, pęcherza i dróg
moczowych.ul. Pr. Narutowicza (Dzielna) 25,
Telefon 44-10.

Godz. przyjęć od 1-2 i od 4-8 pp.

Rozwiązanie kwestii dla lokato-
rów, którzy nie mogą założyć
anteny. Nasze odbiorniki 5-lam-
powe odbierają całą Europę

bez żadnej anteny

Można je również połączyć z kon-
taktem sieci oświetleniowej

POLSKIE RADJO

Inż. KRZYŻANOWSKI i S-ka

ul. Andrzejka Nr 4.

Lokal fabryczny

natychmiast do wynajęcia 1-sze piętro
24x16 m., suteryna 17x16 m. od 1-go
października 1 piętro 24x14 m. Robert
Guse, Gdańska 91 2187

Dr. med.

HELLER
Choroby skórne i weneryczne

UL. NAWROT 2

TELEFON 79-89

Przyjmuje do 10 r. i od 4-8 wiecz.
w niedzielę od 11-2 po południu.Dla pań spec. od godz. 4-5
po poł., dla niezamożnych.

CENY LECZNICZE.

Halo!!! Halo!!!

Tu 63-30

Pogotowie

Krawieckie

KIERSZA

Opowie Wam
Coś od wierszaDzwonił mój Panie
Goniec jest na zawołanie
My gdy dzwonek usłyszymy,
Wnet gonca ci wysłamy
On zabierze Twe ubranie
Odświeżone, wytrępane
Po godzinie otrzymasz je Panie.
My ci wszystko przerobimy,
Uprasujemy, wyreperujemy,
A jak każesz, to pierzemy,
Farbujemy i szt. cerujemy,
Zostan więc naszym klientem Panie,
Bo odświeżanie garderoby
Jest tylko u nas tanię,
Zł. 3, — dasz mój Panie
I odświeżone masz ubranie.
I dla was również piękne panie
Jesteśmy na każde zawołanie,
Suknię za zł. 2.80 odświeżamy.
I inną garderobę damską w —
W tej samej cenie odnowiamy
Czy to biedny, czy bogaty,
Nikt nie dozna u nas straty.
A więc spieszcie Panie i Panowie
Tylko tam gdzie jest
„KIERSZA KRAWIECKIE POGOTO-
WIE” 91 ŻEROMSKIEGO i zobaczycie
Coś ciekawego, nowego.

Prenumerata

miesięczna „Głosu Polskiego” ze wszystkimi
dodatkami wynosi w Łodzi zł. 5.60, za odnośne-
nie — 40 groszy; z przesyłką pocztową w
kraju — zł. 6.50,—; zagranicą — zł. 10.—

Wydawca: łow. Wydawniczo-Prasowe, Sp. z o. o.

Drukarnia „Głosu Polskiego”, Łódź, ul. Piotrkowska 86.

Redaktor: Władysław Cielecki.

Ogłoszenia za wiersz milimetry 1 szpaltowy.

1 strona i w tekście 40 groszy, strona 5 szpalt. — Nekrologi 50 gr. str. 5 szpalt. — Nadesłane
po tekście 30 gr. str. 5 szpalt. — Zwyczajne 10 gr. str. 10 szpalt. Drobne 12 gr. od wyrazu naj-
mniejsze 1.20 zł. Poszukiwanie pracy 10 gr. — Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 10 zł. Ogło-
szenia zamiejscowe obliczane są o 50 proc. tzn. za 100 gr. za zastrzeżone miejscowe dopłat